

Udskriftsdato: mandag den 12. januar 2026

VEJ nr 9272 af 20/03/2019 (Gældende)

Vejledning om opkrævning af danske bidragskrav

Ministerium: Social- og Boligministeriet

Journalnummer: Børne- og Socialmin., j.nr. 2018-3730

Senere ændringer til forskriften

VEJ nr 9280 af 20/03/2019

Vejledning om opkrævning af danske bidragskrav

Indholdsfortegnelse

1. Indledning
2. Opkrævning i Danmark på grundlag af danske afgørelser om børne- og ægtefællebidrag
 - 2.1. Generelt
 - 2.2. Grundlaget for opkrævningen
 - 2.3. Udbetaling Danmark
 - 2.4. Behandlingen af en opkrævningssag
 - 2.4.1. Hvilke dokumenter og oplysninger skal fremsendes sammen med anmodningen?
 - 2.4.2. Udbetaling Danmarks opgaver i forbindelse med opkrævningen
 - 2.4.2.1. Bortfald af børnebidrag og ægtefællebidrag
 - 2.4.2.2. Opkrævningsarbejdet, herunder betalingsordninger
 - 2.4.2.3. Indsigelser
 - 2.4.2.4. Modregning
3. Inddrivelse af børne- og ægtefællebidrag

1. Indledning

Formålet med denne vejledning er at beskrive behandlingen af sager om opkrævning af krav på børnebidrag og ægtefællebidrag på grundlag af danske afgørelser og aftaler.

Det er Udbetaling Danmark, som forestår opkrævning af bidragskrav. Når Udbetaling Danmark har udtømt mulighederne for at opkræve et bidrag, sender Udbetaling Danmark sagen til Gældsstyrelsen, der varetager restanceinddrivelsesmyndighedens opgaver efter lov om inddrivelse af gæld til det offentlige, og som derfor inddriver bidragskravet.

Vejledningen erstatter vejledning nr. 9877 af 8. september 2017 om opkrævning af danske bidragskrav i Danmark. Vejledningen erstatter endvidere punkt. 1-3 i cirkulæreskrivelse nr. 9021 af 29. januar 2009 om bekendtgørelse om opkrævning af underholdsbidrag.

Vejledningen er opdateret som følge af lov nr. 1702 af 27. december 2018 om Familieretshuset og lov nr. 1711 af 27. december 2018 om ændring af forældreansvarsloven, lov om ægteskabs indgåelse og opløsning og forskellige andre loven (Ændringer som følge af lov om Familieretshuset og skærpet fokus på beskyttelsen af barnet i sager efter forældreansvarsloven), der begge træder i kraft den 1. april 2019.

Med lov om Familieretshuset nedlægges Statsforvaltningen, og Familieretshuset oprettes. Statsforvaltningens og Ankestyrelsens familieretlige opgaver vil herefter blive varetaget af Familieretshuset og familieretten. Dette gælder også for behandlingen af sager om børne- og ægtefællebidrag efter lov om børns forsørgelse, lov om ægteskabs indgåelse og opløsning og lov om ægtefællers økonomiske forhold. Sagsfordelingen mellem Familieretshuset og familieretten fremgår af kapitel 2 og 8-10 i lov om Familieretshuset. Der henvises til vejledning om Familieretshuset.

Det er vigtigt at være opmærksom på, om der er sket ændringer af lovgivningen, som endnu ikke er afspejlet i vejledningen. Det er muligt at se, om der er sket ændringer af lovgivningen, og om der er udarbejdet nye vejledninger, på Retsinformations hjemmeside: retsinformation.dk.

Vejledningen gælder ikke for Grønland.

Begreber

I vejledningen benyttes følgende begreber:

Bidragmodtageren: Den, der har ret til at anmode om opkrævning og inddrivelse af et underholdsbidrag. Dette er beskrevet nærmere i punkt 2.4.

Bidragbetaleren: Den, der skal betale underholdsbidrag.

Afgørelse: Omfatter både afgørelser og aftaler, herunder domme og retsforlig, om bidrag, medmindre andet udtrykkeligt er angivet. Dette er beskrevet nærmere i punkt 2.2.

Opkrævning: Opkrævning af bidragskrav omfatter for det første udsendelse af opkrævning til bidragbetaleren med opfordring til at betale bidragsgælden. Opkrævning omfatter for det andet opfordring til bidragbetalere, der ikke kan betale gælden, til at indgå aftale om afvikling af gælden, indgåelse af betalingsaftaler og afdragsordninger, kontrol af, om betaling sker, samt udsendelse af rykkere ved manglende overholdelse af betalingsordninger. Opkrævning kan også omfatte afgørelse af indsigelser mod eksistensen og størrelsen af den fordring, der opkræves.

Inddrivelse: Ved inddrivelse forstås anvendelse af inddrivelseslovens tvangsinddrivelsesmidler, f.eks. lønindeholdelse og udpantning.

Oversigt over de relevante love m.v.

Følgende love m.v. er relevante for behandlingen af sager om opkrævning af børnebidrag og ægtefællebidrag:

- Bidragsoptkrævningsloven (Lov om opkrævning af underholdsbidrag, jf. lovbekendtgørelse nr. 1819 af 23. december 2015 med senere ændringer).
- Retssikkerhedsloven (Lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, jf. lovbekendtgørelse nr. 1064 af 21. august 2018 med senere ændringer).
- Inddrivelsesloven (Lov om inddrivelse af gæld til det offentlige, jf. lovbekendtgørelse nr. 29 af 12. januar 2015 med senere ændringer).
- Børnebidragsloven (Lov om børns forsørgelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 1815 af 23. december 2015 med senere ændringer).
- Ægteskabsloven (Lov om ægteskabets indgåelse og opløsning, jf. lovbekendtgørelse nr. 87 af 29. januar 2019 med senere ændringer).
- Ægtefælleloven (Lov nr. 548 af 30. maj 2017 om ægtefællers økonomiske forhold med senere ændringer).
- Vejledning om børne- og ægtefællebidrag.
- Børnetilskudsloven (Lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag, jf. lovbekendtgørelse nr. 63 af 21. januar 2019).
- Aktivloven (Lov om aktiv socialpolitik, jf. lovbekendtgørelse nr. 269 af 21. marts 2017 med senere ændringer).
- Bidragsoptkrævningsbekendtgørelsen (Bekendtgørelse om opkrævning af underholdsbidrag).
- Inddrivelsesbekendtgørelsen (Bekendtgørelse nr. 576 af 29. maj 2018 om inddrivelse af gæld til det offentlige).
- Bidragsbekendtgørelsen (Bekendtgørelse om børne- og ægtefællebidrag).
- Den juridiske vejledning, som Skatteforvaltningen udgiver, punkt G. A. om inddrivelse. Vejledningen findes på <https://skat.dk>.

Der henvises endvidere til vejledning om inddrivelse i udlandet af danske krav på børne- og ægtefællebidrag og vejledning om inddrivelse i Danmark af udenlandske krav på børne- og ægtefællebidrag m.v.

2. Opkrævning på grundlag af danske afgørelser om børne- og ægtefællebidrag

2.1. Generelt

Reglerne i bidragsopkrævningsloven finder anvendelse ved opkrævning af bidragsmodtagerens bidragskrav, ved opkrævning af forskudsvis udbetalte børnebidrag og ved opkrævning af bidragskrav, som det offentlige er indtrådt i.

2.2. Grundlaget for opkrævningen

Bidragsopkrævningsloven finder anvendelse på opkrævning af underholdsbidrag, som ”tjener til fyldestgørelse af en i dansk lov hjemlet underholdsforpligtelse”, jf. lovens § 1. Dette betyder, at både afgørelser og aftaler, herunder domme og retsforlig, om børne- og ægtefællebidrag kan danne grundlag for opkrævning.

Bidragsaftaler hverken skal eller kan godkendes af Familieretshuset, men som nævnt er det en betingelse for opkrævning efter bidragsopkrævningsloven, at bidragsaftalen vedrører en lovhjemlet forsørgelses- eller bidragspligtsrelation. Bidragsopkrævningsloven kan således ikke anvendes til opkrævning af f.eks. aftalte bidrag til børn ud over det 24. år, hvor pligten til at betale uddannelsesbidrag bortfalder, jf. § 14, stk. 3, i børnebidragsloven. Derimod er det ikke en betingelse, at det aftalte bidrags størrelse svarer til, hvad bidraget ville være blevet fastsat til ved en afgørelse truffet efter børnebidragsloven. Der stilles ikke særlige krav til udformningen eller indholdet af en bidragsaftale, bortset fra at kravets størrelse og forfaldstid skal fremgå klart af aftalen. Hvis et aftalt bidrag indekseres, skal indekseringen være klar. En aftale behøver ikke at indeholde en bestemmelse om, at den kan danne grundlag for inddrivelse, for at være omfattet af bidragsopkrævningsloven.

Efter § 2 i bidragsopkrævningsbekendtgørelsen opkræver danske myndigheder bidrag i følgende situationer:

- 1) Bidragsmodtageren bor eller opholder sig i Danmark. Dette gælder, uanset om bidragsbetaleren bor i Danmark eller i udlandet.
- 2) Bidragsbetaleren bor eller opholder sig i Danmark, har aktiver i Danmark eller får udbetalt løn i Danmark. Dette gælder, uanset om bidragsmodtageren bor i Danmark eller i udlandet.

Bidragsopkrævningsloven finder også anvendelse for bidragsafgørelser m.v., der er truffet af de kompetente myndigheder i Grønland eller på Færøerne. Der henvises til vejledning nr. 9035 af 5. februar 2009 om fremgangsmåden ved opkrævning af underholdsbidrag i Danmark, når bidragsmodtageren bor på Færøerne eller i Grønland.

2.3. Udbetaling Danmark

Det følger af § 2, 1. pkt., i bidragsopkrævningsloven, at Udbetaling Danmark efter anmodning foretager opkrævning af børnebidrag og ægtefællebidrag, når bidraget er fastsat ved en dansk bidragsafgørelse eller aftale. Dette betyder i praksis, at Udbetaling Danmark står for opgørelsen og opkrævningen af følgende danske bidragskrav:

- Forskudsvis udlagte børnebidrag.
- Børne- og ægtefællebidrag, som det offentlige er indtrådt i.
- Private krav på ægtefællebidrag.
- Private krav på børnebidrag, der ikke er udlagt forskudsvis af det offentlige, hvilket typisk drejer sig om aftalte bidrag, uddannelsesbidrag og procenttillæg til normalbidraget.

Udbetaling Danmark varetager som opkrævningsmyndighed bl.a. følgende opgaver:

- Beregning og opgørelse af bidragskravet, herunder stillingtagen til om kravet er helt eller delvist forældet eller bortfaldet.
- Opkrævning af kravet.
- Behandling af indsigelser mod kravet, f.eks. at det er bortfaldet helt eller delvist ved betaling, aftale eller modregning.
- Spørgsmål om henstand og afdragsvis betaling.
- Overdragelse af kravet til Gældsstyrelsen.

2.4. Behandlingen af en opkrævningssag

Bidragsmodtageren kan anmode om opkrævning, når et bidrag ikke er betalt til forfaldstid.

En anmodning om opkrævning af børnebidrag eller ægtefællebidrag skal indgives til Udbetaling Danmark af den, der har ret til bidraget, dvs. bidragsmodtageren. Det er Udbetaling Danmark, der tager stilling til, om den, der indgiver anmodning om opkrævning, er berettiget til det.

Afgørelse herom træffes efter § 18, stk. 2, i børnebidragsloven, hvorefter den, der har retten til at kræve bidrag fastsat og til at indkræve bidraget, er den, der afholder udgifterne ved barnets forsørgelse. Det fremgår af bidragsafgørelsen, hvem der er bidragsmodtager. § 18, stk. 2, indebærer bl.a., at andre personer ikke kan indtræde som bidragsmodtager i et fastsat børnebidrag, heller ikke selvom den pågældende har overtaget forsørgelsen af barnet fra den oprindelige bidragsmodtager, f.eks. hvis barnet er flyttet fra bidragsmodtageren og nu bor hos sin bedstemor. Den pågældende må henvises til at ansøge Familierets-
huset om fastsættelse af børnebidrag.

Det følger af § 18, stk. 2, at der ikke kan ydes bistand til opkrævning af krav på børnebidrag, der tilkommer en bidragsmodtagers dødsbo, konkursbo eller arvinger.

En offentlig myndighed indtræder i retten til bidraget, i det omfang myndigheden afholder udgifterne til forsørgelsen af barnet eller forsørgelsen af bidragsbetalerens ægtefælle eller tidligere ægtefælle, der har ret til ægtefællebidrag. Der henvises til § 18 i børnetilskudsloven og § 97 i aktivloven.

På baggrund af den første anmodning om opkrævning af et forfaldent bidrag fortsætter Udbetaling Danmark med at opkræve de bidrag, der forfalder efter anmodningen, uden at bidragsmodtageren skal anmode Udbetaling Danmark om at opkræve de enkelte bidrag. Udbetaling Danmark kan dog kun fortsætte opkrævningen, indtil bidragspligten eller bidraget bortfalder (se punkt 2.4.2.1. om bortfald af bidrag). Udbetaling Danmark kan anmode bidragsmodtageren om at dokumentere, at bidraget fortsat består, hvis der opstår tvivl herom.

Det bemærkes, at bidragsmodtageren ikke er part i en opkrævningssag, når bidragsmodtageren har fået hele børnebidraget udbetalt forskudsvist af det offentlige, og Udbetaling Danmark efter § 18 i børnetilskudsloven er indtrådt i retten til bidraget.

2.4.1. Hvilke dokumenter og oplysninger skal fremsendes sammen med anmodningen?

Følgende dokumenter og oplysninger skal indgives til Udbetaling Danmark sammen med en anmodning om opkrævning:

- Bidragsdokumentet.
- Bidragsmodtagerens navn, adresse og personnummer.
- Bidragsbetalerens navn, adresse og personnummer, hvis bidragsmodtageren er i besiddelse heraf.
- Opgørelse af bidragskravets størrelse, herunder angivelse af hvilken periode kravet vedrører.

Udbetaling Danmark kan anmode bidragsmodtageren om andre oplysninger af betydning for opkrævningen, herunder oplysning om eventuelle tidligere aftaler med bidragsbetaleren om betaling af bidraget.

2.4.2. Udbetaling Danmarks opgaver i forbindelse med opkrævningen

Inden opkrævningen skal Udbetaling Danmark påse, at bidraget ikke er bortfaldet, og at kravet ikke er forældet (se punkt 2.4.2.1.).

Herefter iværksætter Udbetaling Danmark opkrævningen (se punkt 2.4.2.2.). Fremsætter bidragsbetaleren indsigelser mod kravet, skal Udbetaling Danmark tage stilling hertil (se punkt 2.4.2.3.).

Når Udbetaling Danmark har udtømt mulighederne for at opkræve bidraget, overdrages sagen til Gældsstyrelsen til inddrivelse (se punkt 3).

Ved løbende bidrag skal Udbetaling Danmark overdrage nye, forfaldne krav til Gældsstyrelsen med henblik på inddrivelse, hver gang et bidrag ikke er betalt til forfaldstid.

Udbetaling Danmark bør overdrage fordringer til Gældsstyrelsen så hurtigt som muligt, når der ikke er udsigt til, at fordringen betales frivilligt.

2.4.2.1. Bortfald af børnebidrag og ægtefællebidrag

Børnebidrag og ægtefællebidrag bortfalder i nogle situationer automatisk – dvs. uden afgørelse herom efter børnebidragsloven, ægteskabsloven eller ægtefælleloven.

Børnebidrag bortfalder automatisk i følgende situationer:

- Bidragspligten ophører ved barnets fyldte 18. år, jf. § 14, stk. 2, i børnebidragsloven.
- Bidragspligten ophører, når barnet indgår ægteskab, medmindre der bestemmes andet, jf. § 14, stk. 2, i børnebidragsloven.
- Et bidrag bortfalder 1. forfaldsdag efter barnets død eller efter bortadoption af barnet, jf. § 14, stk. 4, i børnebidragsloven.
- Et bidrag bortfalder 1. forfaldsdag efter bidragsbetalerens død.
- Et bidrag bortfalder 1. forfaldsdag efter bidragsmodtagerens død. Det bemærkes, at den, der efter bidragsmodtagerens død overtager forsørgelsen af barnet, ikke indtræder i retten til det tidligere fastsatte børnebidrag, men selv må søge om fastsættelse af børnebidrag.
- Når forældrene genoptager samlivet.
- Bidrag til undervisning og uddannelse bortfalder, når barnet fylder 24 år, jf. § 14, stk. 3, i børnebidragsloven. Bidraget bortfalder endvidere, når uddannelsen afsluttes (eksamensdag) eller afbrydes. I disse situationer bortfalder bidraget ikke fra første forfaldsdag efter eksamen eller afbrydelsen, men fra eksamensdagen m.v.

Ægtefællebidrag efter ægteskabsloven bortfalder automatisk i følgende situationer:

- Hvis bidragspligten er tidsbegrænset, bortfalder bidraget fra og med den dag, hvor pligten ophører. Ved separation eller skilsmisse skal der altid tages stilling til bidragspligten. Hvis der skal være bidragspligt efter separation eller skilsmisse, vil denne være tidsbegrænset eller fastsat til et bestemt tidsrum.
- Bidragspligten bortfalder, når bidragsmodtageren indgår nyt ægteskab, eller en af ægtefællerne afgår ved døden, jf. § 51 i ægteskabsloven.

Ægtefællebidrag fastsat under samlivsophævelse efter § 56 i ægtefælleloven bortfalder automatisk i følgende situationer:

- Når der er indgået en aftale eller truffet endelig afgørelse om bidragspligt efter § 50 i ægteskabsloven, jf. § 56, stk. 3, i ægtefælleloven.
- Hvis ægtefællerne efter en samlivsophævelse genoptager samlivet, jf. § 56, stk. 2, i ægtefælleloven. (Gælder fra den 1. januar 2018).
- Ved endelig separation eller skilsmisse og ved genoptagelse af samlivet. (Gælder indtil den 31. december 2017).
- Når en af ægtefællerne afdør ved døden.
- Når ægtefællerne genoptager samlivet.

I nogle af de ovennævnte situationer bortfalder bidraget den dag, hvor den pågældende begivenhed indtræder. Der skal i så fald foretages en beregning af bidraget for perioden fra sidste forfaldsdag og indtil bortfaldstidspunktet.

Et ægtefællebidrag bortfalder ikke automatisk, selvom bidragsmodtageren indleder et fast samliv med en ny partner. Bortfald af bidraget forudsætter her en afgørelse.

Endelig bortfalder både krav på børnebidrag og ægtefællebidrag også, hvis der indtræder forældelse efter reglerne herom i lov om forældelse af fordringer (forældelsesloven), jf. lovbekendtgørelse nr. 1238 af 9. november 2015 med senere ændringer, samt i § 18, stk. 1, i børnetilskudsloven. Det må antages, at færøske og grønlandske afgørelser og aftaler om bidrag forældes efter henholdsvis de færøske eller de grønlandske forældelsesregler. Afgørelse om forældelse træffes af Udbetaling Danmark.

2.4.2.2. Opkrævningsarbejdet, herunder betalingsordninger

Udbetaling Danmark tilrettelægger opkrævningsarbejdet. Dette omfatter navnlig opgørelse af kravet og udsendelse af en opkrævning til bidragsbetaleren med opfordring til at betale bidraget. Opkrævning omfatter også opfordring til bidragsbetalere, der ikke kan betale bidragsgælden, til at indgå aftale om afvikling af gælden, indgåelse af betalingsaftaler og afdragsordninger, kontrol af om betaling sker, samt udsendelse af rykkere ved manglende overholdelse af betalingsordninger.

Herudover omfatter Udbetaling Danmarks opkrævningsarbejde også stillingtagen til indsigelser fra bidragsbetaleren om kravets eksistens og størrelse, jf. punkt 2.4.2.3.

Når en bidragsmodtager anmoder Udbetaling Danmark om at opkræve bidraget, overlader bidragsmodtageren behandlingen af sagen til Udbetaling Danmark.

Som opkrævningsmyndighed kan Udbetaling Danmark sætte en sag i bero som led i en hensigtsmæssig tilrettelæggelse af opkrævningen. Udbetaling Danmark kan derfor yde midlertidig henstand eller indgå midlertidige betalingsaftaler eller afdragsordninger med bidragsbetaleren, også for så vidt angår opkrævning af private krav på underholdsbidrag, dvs. bidrag der ikke er udlagt forskudsvist af Udbetaling Danmark, eller som det offentlige ikke er indtrådt i.

Tilrettelæggelsen af opkrævningen af et bidragskrav giver Udbetaling Danmark mulighed for at yde henstand med betalingen i en kortere periode med henblik på, at bidragsbetaleren fremskaffer midler til hel eller delvis betaling af gælden, eller at bidragsbetaleren fremlægger forslag til en afdrags- eller betalingsordning. En sådan beslutning om midlertidig henstand må som udgangspunkt betragtes som et led i faktisk forvaltningsvirksomhed. Der er derfor ikke tale om en afgørelse i forvaltningslovens forstand, hvorfor der ikke er pligt til at partshøre bidragsmodtageren inden beslutningen, ligesom denne ikke skal begrundes.

Derimod er stillingtagen til en anmodning fra bidragsbetaleren om henstand i længere tid eller om indgåelse af en længerevarende afdrags- eller betalingsordning en afgørelse i forvaltningslovens forstand,

hvorfor reglerne i forvaltningsloven om parthøring, begrundelse og klagevejledning m.v. finder anvendelse. Ved afgørelse om henstand eller afdragsordning skal Udbetaling Danmark foretage en konkret vurdering af bidragsbetalerens betalingsevne ud fra oplysninger om bidragsbetalerens beskæftigelsesmæssige og økonomiske forhold, herunder oplysninger om indtægter og udgifter. Både bidragsmodtageren og bidragsbetaleren kan påklage en afgørelse om henstand eller afdragsordning til Ankestyrelsen.

Ovenstående om parthøring af bidragsmodtageren gælder ikke i situationer, hvor bidraget tilkommer det offentlige, navnlig fordi bidragsmodtageren har fået bidraget udbetalt forskudsvist af det offentlige, hvorefter Udbetaling Danmark efter § 18 i børnetilskudsloven er indtrådt i retten til at indkræve bidraget.

Der bør som udgangspunkt kun ydes henstand, i det omfang bidragsbetaleren derved får mulighed for at betale gælden helt eller delvist eller får overblik over sine økonomiske forhold med henblik på etablering af en afdrags- eller betalingsordning.

Ved ydelse af henstand og fastlæggelse af en afdragsordning bør der tages udgangspunkt i de beløb, som Gældsstyrelsen ville kunne inddrive hos bidragsbetaleren efter kapitel 6 og 7 i inddrivelsesbekendtgørelsen.

2.4.2.3. Indsigelser

Som led i opkrævninger tager Udbetaling Danmark også stilling til bidragsbetalerens indsigelser om bidragskravets eksistens og størrelse.

Ved stillingtagen til indsigelser kan Udbetaling Danmark dog ikke efterprøve bidragsafgørelsen. Udbetaling Danmark kan således ikke tage stilling til indsigelser, der vedrører forhold, som der er taget stilling til i bidragsafgørelsen, eller som bidragsbetaleren kunne have gjort gældende ved behandlingen af bidragssagen. Eksempelvis kan Udbetaling Danmark ikke tage stilling til en anmodning om fradrag i et krav på børnebidrag på grundlag af beløb, som bidragsbetaleren mener at have betalt til bidragsmodtageren vedrørende forsørgelsen af barnet inden bidragsafgørelsen. Tilsvarende kan Udbetaling Danmark heller ikke tage stilling til en anmodning om fradrag i et krav på børnebidrag på grundlag af udgifter, som bidragsbetaleren mener at have afholdt vedrørende barnet inden bidragsafgørelsen. Fremsætter bidragsbetaleren sådanne indsigelser, skal Udbetaling Danmark orientere bidragsbetaleren om muligheden for at søge sagen genoptaget eller anmode om domstolsprøvelse af Familieretshusets bidragsafgørelse. Er bidragsafgørelsen truffet af familieretten ved dom, kan dommen som udgangspunkt ankes. Det bemærkes, at fristen for anmodning om domstolsprøvelse og for anke er fire uger, dog med mulighed for at der ses bort fra fristoverskridelse. Der henvises navnligt til § 41 i Familieretshusloven og § 372 i retsplejeloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1284 af 14. november 2018 med senere ændringer.

Udbetaling Danmark skal således alene tage stilling til bidragsbetalerens indsigelser om, at bidraget efter bidragsafgørelsen er helt eller delvist bortfaldet, hvilket eksempelvis kan ske i følgende situationer:

- Bidraget er betalt helt eller delvis.
- Bidraget er helt eller delvis bortfaldet ved eftergivelse, forældelse eller på anden måde.
- Bidraget er bortfaldet uden afgørelse, jf. punkt 2.4.2.1.
- Afgørelsen eller aftalen om bidraget er ændret ved senere afgørelse eller ved aftale.
- Bidragsbetaleren har tidligere betalt for meget i bidrag til bidragsmodtageren og kan modregne i fremtidige betalinger, jf. punkt 2.4.2.4.

Medmindre indsigelsen kan afvises som grundløs eller kan afgøres på det foreliggende grundlag, skal Udbetaling Danmark forelægge sagen for bidragsmodtageren. Udbetaling Danmark skal sikre sig, at alle relevante oplysninger er fremlagt i sagen, inden Udbetaling Danmark træffer afgørelse i sagen.

Det er som udgangspunkt bidragsbetaleren, der skal føre bevis for en indsigelse. Bevisbyrden kan dog vende, hvis bidragsbetaleren f.eks. forelægger kvitteringer for, at bidraget er betalt helt eller delvist. I så fald kan det være op til bidragsmodtageren at bevise, at betalingerne ikke har fundet sted, eller at betalingerne vedrørte et andet mellemværende mellem parterne. Det bemærkes i den forbindelse, at parter i bidragssager ofte har kontakt med hinanden, f.eks. i forbindelse med deres fælles børn. Det er derfor almindeligt, at de indgår aftaler om bidraget. En sådan bidragsaftale er bindende, uanset om den er mundtlig eller skriftlig, og aftalen er gyldig, selvom den ikke er godkendt af Familieretshuset.

I nogle sager er stridspunktet, om der overhovedet er indgået en aftale om ændring af bidraget eller om hel eller delvis betaling af bidraget. Sådanne spørgsmål afgøres efter almindelige aftaleretlige regler, herunder om bevisbyrde og bevisvurdering. Som udgangspunkt er det den part, der påstår, at der er indgået en aftale, som har bevisbyrden herfor. En parts påstand om, at der foreligger en aftale, bør altid forelægges for modparten med opfordring til at komme med bemærkninger til påstanden.

Det bemærkes, at når der er truffet en bidragsafgørelse, er bidragsbetalerens pligt til at forsørge det pågældende barn eller den pågældende (tidligere) ægtefælle omsat til et krav på betaling af et pengebeløb. Bidragsbetaleren kan herefter ikke med frigørende virkning opfylde bidragskravet ved at afholde udgifter vedrørende barnet eller ægtefællen, medmindre det er aftalt, at afholdelsen af udgifterne kan fradrages i bidraget eller træder i stedet for betalingen af bidraget. Dette fremgår af Statsforvaltningens og Familieretshusets bidragsresolutioner. Tilsvarende gælder, når der er indgået en aftale om bidraget.

Hvis en indsigelse alene vedrører en del af et krav, eksempelvis forældelse af en del af kravet eller betaling af en del af kravet, kan Udbetaling Danmark opkræve den ubestridte del af kravet.

Hvis bidragsbetaleren anfører, at et bidrag skal bortfalde eller nedsættes, fordi de personlige og økonomiske forhold har ændret sig væsentligt, f.eks. på grund af indtægtsnedgang, skal Udbetaling Danmark vejlede bidragsbetaleren om muligheden for at indgive ansøgning til Familieretshuset om nedsættelse eller bortfald af bidraget. Det samme gælder, hvis bidragsbetaleren anfører, at et ægtefællebidrag skal bortfalde eller nedsættes, fordi bidragsmodtageren har et økonomisk og personligt interessefællesskab med en ny partner,

Det samme er tilfældet, hvis bidragsbetaleren anfører, at et uddannelsesbidrag skal bortfalde eller nedsættes, fordi barnet selv tjener penge og derfor kan forsørge sig selv.

Den omstændighed, at bidragsbetaleren ansøger om bortfald eller nedsættelse af et børne- eller ægtefællebidrag, eller at bidragsbetaleren har indgivet anmodning om at få en bidragsafgørelse truffet af Familieretshuset indbragt for familieretten, giver normalt ikke grundlag for at suspendere opkrævningen eller sætte opkrævningen i bero. Det bemærkes i den forbindelse, at en ansøgning om nedsættelse eller bortfald af et bidrag ikke har opsættende virkning, men at Familieretshuset kan bestemme, at bidragsbetaleren indtil videre ikke skal betale bidraget. Tilsvarende har indgivelse af en anmodning om at få en bidragsafgørelse indbragt for familieretten ikke opsættende virkning, men Familieretshuset og familieretten kan bestemme, at indgivelsen af anmodningen har opsættende virkning.

Når Udbetaling Danmark træffer afgørelse om en indsigelse, skal afgørelsen begrundes og meddeles både til bidragsbetaleren og bidragsmodtageren. Begge parter skal endvidere vejledes om muligheden for at påklage afgørelsen til Ankestyrelsen, jf. § 23 a, stk. 1, i bidragsopkrævningsloven, jf. § 64 a i retssikkerhedsloven.

Hvis bidragsmodtageren giver Udbetaling Danmark oplysninger, der kan betyde, at bidraget – og dermed grundlaget for opkrævningen – kan falde bort, eller at bidraget kan nedsættes, bør Udbetaling Danmark

videregive disse oplysninger til bidragsbetaleren, således at denne får mulighed for at varetage sine interesser.

Vedrører indsigelsen Gældsstyrelsens administration, er det dog Landsskatteretten, der efter § 17 i inddrivelsesloven træffer afgørelse om indsigelsen. § 17 kan f.eks. finde anvendelse ved spørgsmål om betaling, der er foretaget, og forældelse, kan være indtrådt, under Gældsstyrelsens behandling af sagen.

2.4.2.4. Betaling af bidragskrav ved modregning i fremtidige bidrag

Hvis en bidragsbetaler i en periode har betalt for meget i bidrag til et barn eller en (tidligere) ægtefælle, kan bidragsbetaleren anmode om, at det, der er betalt for meget, skal modregnes i fremtidige bidrag til det pågældende barn eller den pågældende ægtefælle, som Udbetaling Danmark opkræver hos bidragsbetaleren.

Denne situation kan f.eks. opstå, hvis bidragsbetaleren ved en fejl har betalt et højere bidrag end det fastsatte eller aftalte. Situationen kan også opstå, hvis bidragsbetaleren har betalt et fastsat eller aftalt bidrag, og der senere træffes en afgørelse, hvorved bidraget nedsættes for en periode, for hvilken bidraget allerede er betalt. Modregning kommer således ikke på tale, blot fordi bidragsbetaleren selv mener, at bidraget i en periode har været for højt.

Modregning kan også komme på tale, hvis bidragsbetaleren gør gældende, at der er betalt bidrag på forskud. I sådanne situationer skal der tages hensyn til eventuelle aftaler om eller forudsætninger for forskuddet.

Hvis bidragsbetaleren påstår modregning, skal Udbetaling Danmark tage stilling til, om bidragsbetaleren har et krav, der kan anvendes til modregning, og hvor meget der i så fald kan modregnes for i de fremtidige bidrag, der opkræves hos bidragsbetaleren. Det følger af Ankestyrelsens principafgørelse 41-14, at de almindelige betingelser for modregning skal være opfyldt, og at det er en betingelse for modregning i underholdsbidrag, at kravene udspringer af samme retsforhold. Udbetaling Danmark kan derfor kun træffe afgørelse om modregning, når bidragsbetaleren har betalt for meget i bidrag, og det for meget betalte bidrag vedrører det barn eller den (tidligere) ægtefælle, som der opkræves bidrag til. For meget betalt bidrag til et barn kan således ikke anvendes til modregning i bidraget til barnets mor eller til et andet barn.

Herudover er det ifølge principafgørelsen en betingelse for modregning, at bidragsmodtageren efter modregningen har mulighed for at dække rimelige leveomkostninger. Udbetaling Danmark skal derfor foretage en konkret vurdering af bidragsmodtagerens økonomiske forhold, når det vurderes, hvor meget bidragsbetaleren kan modregne i de fremtidige bidrag. Udgangspunktet er, at modregningsbeløbets størrelse skal fastsættes sådan, at bidragsmodtageren har mulighed for at dække rimelige leveomkostninger. Dette indebærer i sager om opkrævning af børnebidrag, at der også kan modregnes helt eller delvist i normalbidraget, hvis bidragsmodtageren aktuelt har mulighed for at dække rimelige leveomkostninger uden at modtage normalbidraget fuldt ud til det pågældende barn.

Selvom bidragsbetaleren har et krav, der kan anvendes til modregning, er det således ikke sikkert, at der aktuelt kan foretages modregning.

Modregnes der i normalbidraget, som bidragsmodtageren ellers får udbetalt forskudsvist efter børnetilskudsloven, skal Udbetaling Danmark tilsvarende nedsætte det børnebidrag, som udbetales forskudsvist.

3. Inddrivelse af børne- og ægtefællebidrag

Det følger af §§ 1 og 2 i inddrivelsesloven, at børnebidrag og ægtefællebidrag inddrives af Gældsstyrelsen.

Gældsstyrelsen kommer først ind i billedet, når Udbetaling Danmark har udtømt mulighederne for at opkræve kravet, f.eks. når bidragsbetaleren ikke reagerer på Udbetaling Danmarks henvendelser, ikke betaler bidraget, ikke indgår en betalingsordning eller ikke overholder en betalingsordning. Først på dette tidspunkt har kravet udviklet sig til en restance, som Udbetaling Danmark skal overdrage til inddrivelse hos Gældsstyrelsen.

Overdragelsen af et krav til Gældsstyrelsen er reguleret af kapitel 1 og 2 i inddrivelsesbekendtgørelsen.

Det følger af § 2, stk. 3, i inddrivelsesloven, at fordringer overdrages til Gældsstyrelsen, når betalingsfristen er overskredet, og sædvanlig rykkerprocedure forgæves er gennemført. Fordringshaveren kan dog på skyldnerens anmodning tillade afdragsvis betaling eller henstand med betalingen, jf. punkt 2.4.2.2.

Udbetaling Danmark skal underrette bidragsbetaleren og bidragsmodtageren om overdragelsen til Gældsstyrelsen.

Hvis bidragsbetaleren over for Gældsstyrelsen fremkommer med indsigelser mod kravet, overlader Gældsstyrelsen det til Udbetaling Danmark at tage stilling til indsigelserne, der behandles som beskrevet i punkt 2.4.2.3. Der henvises til § 2, stk. 2, i inddrivelsesloven. Vedrører indsigelsen Gældsstyrelsens administration, er det dog Landsskatteretten, der efter § 17 i inddrivelsesloven træffer afgørelse om indsigelsen. § 17 kan f.eks. finde anvendelse ved spørgsmål om betaling, der er foretaget, og forældelse, kan være indtrådt, under Gældsstyrelsens behandling af sagen.

Hvis et bidragskrav ikke betales, og der ikke etableres en betalingsordning, har Gældsstyrelsen følgende muligheder for tvangsmæssig inddrivelse af kravet:

- Lønindeholdelse.
- Udlæg i bidragsbetalerens værdier (udpantning).
- Modregning i bidragsbetalerens krav på overskydende skat eller andre offentlige betalinger.

Skal inddrivelsen foretages i udlandet, behandles sagen som beskrevet i vejledning om inddrivelse i udlandet af danske krav på børne- og ægtefællebidrag.

Børne- og Socialministeriet, den 20. marts 2019

MAI MERCADO

/ Carina Fogt-Nielsen